

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 1 oktober 2008

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om fotboll på idrottsforum.org

En av Sveriges bästa fotbollspelare genom tiderna – och ett av de mest tagiska människoödena – är föremål för en nyutkommen biografi. Lennart "Nacka" Skoglund (1929–1975) slog igenom 1950, då han uttogs till fotbolls-VM i Brasilien där Sverige blev bronsmedaljörer. Han var också med i silverlaget i VM i Sverige 1958. Han flyttade tidigt till Italien och blev professionell; han spelade där med Inter (1950–59), Sampdoria och Palermo, och blev ligamästare två gånger. Tillbaka i Sverige 1964 blev han så småningom gravt alkoholiserad, vilket ledde till hans för tidiga död. I en ny bok, *Nacka och drömmen om det goda livet* (Norstedts) gör nu Gunnar Persson rent hus med den onyanserade hjältebilden av Nacka; till exempel nämner varken NE.se eller svenska Wikipedia med ett ord varför han dog blott 45 år gammal. Hans Bolling har läst Perssons Nacka-biografi, och han framhåller författarens ambition att teckna en samtidsbild som bakgrund till Nackas liv och karriär. Ibland blir detta dock besvärligt eftersom objektet för studien ibland försvinner ur fokus på grund av att Persson ställvis saknar information, främst om barn- och ungdomsåren.

Nacka Skoglund – från lirare till slirare

Hans Bolling

Historiska institutionen, Stockholms universitet

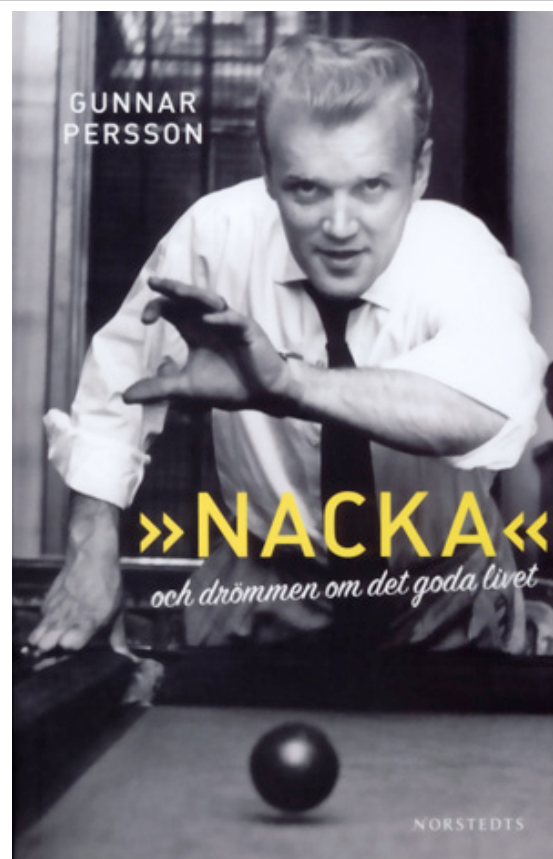
*Gunnar Persson***Nacka och drömmen om det goda livet**

260 sidor, inb., ill.

Stockholm: Norstedt 2008

ISBN 978-91-1-301559-0

På baksidan av skyddsomslaget till Gunnar Perssons bok *Nacka och drömmen om det goda livet* finns tre ord som på ett bra sätt sammanfattar boken, samt Nacka och myten om honom: underbarn, rådgivare och missbruk. Min första bekantskap med fenomenet Lennart "Nacka" Skoglund gjorde jag via serietidningen *Nacka – Fantastiska fenomenaliteter*, en tidning som hade klara kopplingar till två av de tre av de tre ovan nämnda orden. I serietidningen framställdes nämligen Nacka som ett fotbollens naturbarn som leende tog sig fram med hjälp av klacksparkar, och bakom tidningen stod tecknaren och frilansjournalisten Börje Dorch, en rådgivare som Nacka, enligt Persson, "hamnade i klorna på" under sent 1960-tal. Efter att ha läst Perssons bok slår det mig att man även kan få in ordet missbruk i Serie-Nacka, låt var på ett högst krystat sätt. Ett genomgående tema i serien, som jag minns den, var nämligen att varje gång det gick Nacka emot så kom hans italienska hustru springande med en gryta köttbullar, vilka på ett mirakulöst sätt fick Nacka på benen igen.

I förordet till sin Nackabiografi berättar Gunnar Persson att målet med boken är att berätta historien om såväl fotbollsspelaren Nacka som människan Lennart Skoglund. Persson, som 2005 belönades med Sveriges idrottshistoriska förenings pris "för ett omfattande, originellt och stilistiskt sobert författarskap med koncentration på fotbollens utveckling under 1900-talet", har i sin tidigare bokproduktion visat att han har goda förutsättningar att föra ett dylikt projekt i hamn och i det stora hela lyckas han också med det. Det gäller framför allt i andra halvan av boken när Persson lämnar liraren Nacka för sliraren Lennart.

Boken är i det stora hela en kronologisk skildring om Nackas liv, och Persson varvar berättelsen med beskrivningar av samhället, framför allt 1930- och 1940-talens Stockholm och 1950-talets Milano samt fotbollsspelandets utveckling. Denna vilja att sätta in historien om Nacka i ett större sammanhang är för det mesta av godo men blir ibland problematisk, då avståndet mellan berättelsen om Nacka och det sammanhang Persson målar upp tidvis blir mycket stort och dess betydelse för att öka vår förståelse för Nackakaraktern därmed blir oklar. I dessa partier skulle boken ha vunnit på mindre utblick och mera inblick. Att det blir så beror framför allt på det spröda källäget rörande den unge Nacka. Det tillåter inte Persson att helt och fullt förankra Nacka i de miljöer och sammanhang som han på ett mycket förtjänstfullt sätt målar upp. Det skulle nog kunna ha hjälpts upp om inte den person som hade kunnat berätta mer ingående om dessa år, Nackas bror Karl-Evert, valt att inte medverka i Perssons Nackabiografi. Nu vilar denna berättelse framför allt på vad Persson lyckats fått ur barndomsvännen Hasse Karlsson och spelarkollegan Hasse Möller.

Den starkaste delen i *Nacka och drömmen om det goda livet* är alltså den andra hälften, där Persson på ett mycket övertygande sätt gör rent hus med den Nacka-hagiografi som diktades ihop av journalisten och rådgivaren Åke Linder i Nackas namn. Denna del av boken ger en djup inblick i sliraren Lennarts fall mot samhällets botten, grava missbruk och slutliga bortgång vid 45 års ålder.

Trots att jag i det stora hela gillar boken så finns det en del som stör i Perssons framställning. Personligen tycker jag till exempel att författaren är något ojust mot äldre tiders fotbollsledare och deras fasthållande vid att spelare som var verksamma inom svensk seriefotboll skulle representera Sverige. Det är ju faktiskt mycket möjligt att Putte Kock talade sanning när han i sin självbiografi skrev: "här kämpar våra spelare säsong efter säsong i hemlandet. Så vankas plötsligt en stor uppgift, en drömmresa. Inte rätt att då kasta dem mer eller mindre på sophögen? Med proffsfotboll i Sverige hade vi aldrig haft några problem." Vi får dock aldrig veta varför Persson är så bitter på det tidigare ledargarnityret inom svensk fotboll, här har han inte praktiserat hermeneutikens barmhärtighetsprincip när han tolkat deras motiv, något som han i andra sammanhang gör i mycket hög grad.

Till sist kan konstateras att den läsare som tycker om att dra paralleller mellan dåtid och nutid kan finna en mellan Nackas Inter och det nutida laget. Såväl under 1950-talet som under 2000-talet har nämligen ett svenskt underbarn fört ett i övrigt mycket defensivt spelande Inter till ligatiteln. På samma sätt som Zlatan stod för det kreativa i Inters spel under Roberto Mancinis fögderi var det Nacka som stod för det under Alfredo Fonis. Det är dock endast när det gäller nyckelordet underbarn som 2000-talets stora svenska fotbollsunderhållare påminner om 1950-talets. Den nästan tråkigt skötsamme Zlatan tycks ju omge sig med goda rådgivare.

© **Hans Bolling 2008**

 Köp boken från Bokus.se

 Kjøp boken fra Capris.no

 Køb bogen fra Adlibris.dk